No. 108. 1847.

# DE TIJD.

## NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 3,00; voor de buitensteden ƒ 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 9 MAART.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,72 geplaatst; meer dan acht regels tegen 20 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Maart.

***Voor Ierland.***

*Van 5 Maart, 12 uur des namiddags.*

*Bedrag der vorige opgave* ƒ 18445,59

Van een onbekende . . . . . ƒ 1,—
» A. W. een goudstuk . . . . » 10,—
» eene dienstmaagd, *uit liefde tot mijn evennaasten*, een gouden ring en » 1,—
» N. N. uit Leenen . . . . . » 5,—
» een onbekende . . . . . » 0,50
» F. C. K. te Dockum . . . . » 5,—
» 3 kinderen uit hunnen spaarpot te id. » 5,—
» een wever aldaar . . . . . » 1,—
» N. N. te Dockum, een muntbillet » 100,—
» twee dienstmeisjes aldaar . . . » 2,—
» de misdienaars aldaar uit hun spaarp. » 7,—
» eenige leden der R. K. Gemeente te Westwoud, c. a. . . . . . » 100,—

Ten behoeve van Ierland, uit Eindhoven:
Van mevr. de wed. A. S. ƒ100,- De eerw. heeren deken en kapellaans ƒ 50,- Den heer F. S ƒ 50,- Den heer L. P. R. ƒ 50,- Mevr. de wed. S. V. O. ƒ 30,- Den heer D. H. ƒ 10,- Een onbekende ƒ 10,- Den heer M. S. ƒ 5,- Den heer F. H. R. ƒ 5,- Van twee kinderen van hunne spaarpenningen ƒ 1,- Van den eerw. heer V. te W. een coupon, groot ƒ 25 conventions munt. Te zamen » 356,—

Ten behoeve van Ierland, uit Oud-Zevenaar:
Van T. J ..... uit Z....... ƒ 5,- G. M..... P...... te O. Z...... ƒ 8,75. G. V........ &........ id. ƒ 5,- J. V...... Kmr. id. ƒ 10,- E....... d. N..... id. ƒ 10. B. H. J. & N.... id. ƒ 5,- C. G. H.. id. ƒ 5,- J. B. . id. ƒ 5,- T v.. d. K... id. ƒ 3,50. Nog van eenige gemeentenaren ƒ 2,75. Te zamen » 60,—

Van M. . . . . . . . . » 1,50
Door S. L. van eenige vrienden uit Leeuwarden ƒ 31,- Van vijf vrienden J. R. E. T. L. ƒ 9,- Te zamen » 40,—
Van de Z. G. te U. . . . . . » 2,—
*Die weinig geeft tracht veel te geven* » 2,50
Van een heer uit 's Hertogenbosch een muntbillet . . . . . . . » 10,—
Van M. P. A. M. . . . . . . » 6,50
» den eerw. heer H. te 's Bosch . » 50,—
» een dienstmeisje . . . . . » 1,—
Andermaal, uit Rotterdam voor Ierland ƒ 3,- Van een kind uit zijn spaarpot ƒ 6,- Van een dienstmeisje ƒ 1,- . . . » 10,—

Door tusschenkomst van de Boekhandelaren Gebr. Verhoeven, te 's Bosch:
Van eene dienstmeid: *Die weinig heeft kan niet veel geven* ƒ 3,25 Van P. v. R. ƒ 2,60. Te zamen » 5,85
Nog van eenige Katholijken uit Weesp » 50,—
Van N. N *Brood voor Ierland* . . . » 3,—
» A. L. *God zegent de kleine gift* » 3,—
» eene Amsterdamsche familie . . » 36,—

Nog uit Dockum, van den wel eerw. heer K. nog ƒ 7,- Van N. N. te Dockum ƒ 2,- den heer J. H. W. te id. ƒ 3,- P. S. te id. ƒ 1,50. N. N. te H. ƒ 3,- V G te Dockum ƒ 3,- Te zamen » 20,50

Nogmaals door tusschenkomst van den zeer eerw. heer van der Stoot, R. K. Pr. en Pastoor aan den Helder:
*a* Van het R. K. Leesgezelschap alhier ƒ 20,- *b* Op verzoek der Misdienaars uit hunnen pot ƒ 5,- *c* Van mej. S ƒ 25,- *d* Van mej. de wed. H. ƒ 5,- *e* Van de kinderen van den heer J. A. M. ƒ 4,- *f* Uit de reeds genoemde bus in de kerk ƒ 8,05½. *g* Uit de schaalcollecte op beden den derden Zondag van de Vaste, onder beide diensten gehouden, in de Vroegdienst ƒ 24,68, in de Hoogdienst ƒ 64,39. Te zamen (*) » 156,12½

Hierbij was eene coupon van A. ter waarde van ƒ 12,37½ met het motto:
*Nog een stukje brood*
*Voor Ierlands hongersnood*,

*Transportere* ƒ 1029.47½ ƒ 18445,59

(*) Het totaal bedrag van hetgeen ten behoeve van Ierland is opgebragt door de R. K. Gemeente aan den Helder, welke zelve zoo vele behoeftigen in haar midden telt, beloopt tot heden reeds ƒ 302,74.

*Transport* ƒ 1029,47½ ƒ 18445,59

Eenige Katholijken van de parochie Kerkerade (Limburg) . . . . . » 105,—
Van de wed. H. voor de ongelukkige Ieren: *ter liefde van Jesus*, een gouden kettingje, ter waarde van drie gulden, met een zilver potstukje . . . . » 3,30

Door bemiddeling van den heer Arn. Bots, te Helmond:
Van de wel eerw. heeren: W A te A. ƒ 10,- B. te Z ƒ 20,- V. L. te N. ƒ 10,- S. te M. ƒ 10,- V. te M. ƒ 10,- M te G. ƒ 70. C. te H. ƒ 3,50. H. te L. een Romeinsch coupon fr. 25. V. D. M. te N. ƒ 5,- Door den wel eerw. heer Pastoor te Bakel, van eenige Katholijken aldaar, tot onderstand der noodlijdenden in Ierland ƒ 45,- Van B. onbekend, voor Ierland ƒ 10,- Eene onbekende ƒ 10,- B. ... ƒ 6,- D. een coupon ƒ 2,97. Eene onbekende ƒ 3,- S ƒ 1,50 Een onbekende ƒ 1,- Te zamen » 164,27

Van de R. K. Gemeente te Coevorden, door bemiddeling van den wel eerw. heer Pastoor aldaar . . . . . . . » 30,—
Uit Grootebroek (Noord-Holland): *Qui dat pauperi non indigebit*, aldus vermelde liefdegiften van de R. K. Gemeente » 125,—
Van een onbekende in specie . . . » 3,—
» een onbekende . . . . . . » 1,50
» D. L. P . . . . . . . » 3,—

Van den wel eerw. heer C. A. Paulle, Pastoor te Obdam, ƒ 10,- Uit de bus, die den 28 Febr., ten behoeve van Ierland, in de kerk geplaatst was, met het motto: *Brood voor Ierland* ƒ 31,- Van mej. J. G. wed. J. H een munt ƒ 10,- Van L. v. d. L. een muntbillet met het woord: *hier heb ik brood voor Ierland* ƒ 5,- Van J. J. U. te V. aan spetie ƒ 2,50. Van W. L. een dienstbode ƒ 2,- Te zamen » 60,50
Uit de R. K. Gemeente in de Beemster, voor Ierland . . . . . . . » 90,—
Nogmaals van eenige Katholijken van de Rijp » 10,—
Door tusschenkomst van een R. K. Pastoor » 111,— ƒ 1756,04½
Uit W. C. eene mand met boeken ter verkoop, waarvan de opbrengst zal strekken voor de noodlijdenden van Ierland.

Den 6 en 7 Maart is bij de Commissie voor Ierland, alhier gevestigd, (zie *de Tijd*, No. 104) ingekomen:
Van Z. Z J. twee Russ. Coupons ƒ 100,- K. T. H. twee muntbiljetten ƒ 20,- eene dienstbode 50 c. M. B. te E. ƒ 2,50. H. te E. ƒ 3,25. Bij eene kaarten partij ƒ 2,05. Uit Etten ƒ 10,- A. R. ƒ 10,- R. ƒ 10,- Onderscheidene ƒ 20,75. J. H. Z. ƒ 6,- N. N. ƒ 2,- Uit Oldenzaal 2 coup. ƒ 4,45½. N. N. ƒ 3,- 2 muntbilletten ƒ 15,- 1 muntbillet ƒ 5,- A. R. ƒ 6. Te zamen ƒ 220,50½

Bij den Heer Lux, President der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, te 's Gravenhage:
*a* Van den Eerw. Heer Bongaers, Pastoor te Kralingen. . . . . ƒ 10,00
*b* Van den Eerw. Heer Haanraads, Pastoor te Edam. . . . . . » 10,00
*c* Van den Eerw. Heer Bruls, Pastoor te Bergschenhoek. . . . . . » 100,00
*d* Door tusschenkomst van den Heer F. J. Braam, te Rotterdam: Van A. G. ƒ 4,- Uit liefde van D. E. en P. ƒ 1,25. Van H. ƒ 3,- Van H. ƒ 1,- Van V. L. ƒ 2,25. Eenige lezers van de Cath. Stemmen op het Etabl. Fijenoord ƒ 6,- Van K. ƒ 2,50, te zamen . . . . . » 20,00

Bij den Heer Mr. Leesberg, secretaris van voormelden Staat:
*a* Door den Heer van Leeuwen, te Leydschen dam . . . . . . » 11,25
*b* Nog van N. N. . . . . . . » 3,25
*c* Nog van N. . . . . . . . » 100,00
*d* Van den Eerw. Heer Schrauwen, Pastoor te Fijnaart . . . . . » 15,00
Te zamen ƒ 269,50

*Totaal* ƒ 20,671,64

Tot Maandag 8 Maart des middags ten 12 ure.

Als aan den graanhandel in gewone tijden, dat is in jaren van gemiddelden oogst, vrijheid wordt verleend tot in- uit- en doorvoer, dan moet die vrijheid onmiddellijk de markt drukken, en de prijzen der granen doen dalen, beneden het cijfer, dat zij onder het bescheramings stelsel hadden bereikt, omdat de invoer geschiedt uit landen, waar die groote overvloed gelbogt, dat hij voor de laagst mogelijke prijzen wordt verkocht.

Evenwel, de ondervinding heeft het geleerd, de daling der prijzen is in hetzelfde rijk niet overal dezelfde. Pen onzent bij voorbeeld, moet men onderscheid maken tusschen de granen, welke per as en per schip worden ingevoerd. Wat per schip wordt aangebragt komt zelden onmiddellijk in consumptie, dewijl het, door graanhandelaren aangekocht op speculatie, in den regel blijft liggen, totdat de gelegenheid zich aanbiedt, om hier met goede winst te worden verkocht, of wel anders uitgevoerd wordt naar eene vreemde markt, indien de prijzen daar hooger zijn. Met andere woorden, de invloed, welke de per schip aangebragte granen op onze markt uitoefenen, hangt geheel af van de markt in Europa. Zoo niet werkt de invloed der granen, welke per as worden binnen gebragt. Deze worden door de landbouwers zelven der ons omgevende rijken met hunne eigene vrachtwagens ter onzer graanmarkten te koop aangeboden, vallen onmiddellijk uit de hand der voortbrengers in die der verbruikers, en doen langs al de grenzen, waar granen worden ingevoerd, de prijzen dalen beneden die, welke in de handelsteden worden gemaakt, omdat zij daar, waar zij ter markt komen, gekocht en verbruikt worden. Zulks ligt in de natuur van de zaak, zoo als men ziet, en wordt overigens bewezen door statistieke opgaven, welke de onsterfelijke *Sasse van IJsselt* in zijne redevoering over de graanwet van 1835 heeft geleverd. Daaruit blijkt namelijk, dat op de kleine grensmarkten de prijs der granen gemiddeld een derde lager was, dan in de groote hoofdsteden, welke als marktplaatsen van Europa genoemd worden en bij vrijen graanhandel werkelijk zijn.

Intusschen ook de groothandel in granen, wanneer hij zich vrij beweegt, en het heeft geen bewijs noodig, drukt den prijs van onzen inlandschen opbrengst, en verschaft alzoo aan de verbruikers tot lager prijs brood, tenzij er elders schaarste van granen bestaat; want dan zal de vrije handel, door onbelemmerden uitvoer, omgekeerd werken, en de voortbrengselen van onzen landbouw, binnenlands opgekocht, ter vreemde markt vervoeren, en noodwendig in prijs doen stijgen. In zoo verre kan en moet de vrije handel nu en dan onvermijdelijk werken ten gunste van onzen eigen landbouw; maar zulks kan natuurlijk slechts bij uitzondering geschieden, als de oogst, buitenaf mislukt, binnenlands goed mogt geslaagd zijn. In den regel zal de vrije graanhandel, door het gansche land, wel is waar, gelijk wij boven zagen, in verschillende mate, maar toch altijd voor eene aanzienlijke hoeveelheid werken, om den prijs der granen te doen vallen beneden dien, welke zij onder een beschermend stelsel zoude hebben opgebragt. Het brood zal derhalve onder het systeem van vrijheid doorgaans veel beter koop zijn.

Wij hebben dit voorwoord noodzakelijk geacht alvorens over te gaan tot de behandeling der vragen, in ons vorig nummer gesteld betreffende den invloed, welke het tot lager prijs gekocht brood, op het volk, dat is, op de gansche maatschappij, moet uitoefenen. Wij zullen die in ons volgend nummer onderzoeken.

Het is opmerkelijk, onder welk verfoeijenswaardig gezigtspunt Ierland's martelingen door vele aanzienlijke personen in Engeland beschouwd worden; hoe daar vooral door dezulken, wien nog wel bepaaldelijk de roem van godsdienstigheid nagegeven wordt, de vervulling van het voorschrift der liefde wordt begrepen. Daar zijn er in Engeland — men huivert bij de gedachte! — die juichen in den nood van Ierland, die juichen in de verlamming zijner onbedwongene krachten, die juichen in zijne ontzieling; die juichen, vooral, omdat, naar de berekeningen hunner helsche politiek, de dood van een zoo aanzienlijk getal Ieren, als men verwacht, — wij hadden haast gezegd, als men verlangt! — de verhouding aanmerkelijk zal verbeteren tusschen de voortbrengselen van den Ierschen grond en het aantal verbruikers, en Engeland, ten gevolge dier verbeterde verhouding, in het vervolg minder voor Ierland zal hebben op te brengen. Zóó gevoelt men, zóó redeneert men in de aanzienlijk-

ste kriigen van het magtige, maar liefdelooze Albion, bij het schouwspel der hartverscheurende ellende van natuur-, wat? van landgenooten; en niemand in het huis der gemeenten, die opgestaan is, om van Engeland den hoon af te werpen, waarmede O'Connell het op 't voorhoofd brandmerkte, toen hij in eene harer laatste bijeenkomsten, den afschuwelijken redeneertrant van Engeland aan de algemeene verfoeijing prijs gaf. Zoo natuurlijk acht Engeland de leer der baatzucht en hare toepassing.

Wanneer wij, Katholijken, onzen pligt voor een oogenblik uit het oog verliezen kunnen, van *alle* menschen lief te hebben als broeders, aan *allen* wel te doen, omdat allen kinderen zijn van eenen Vader, en wij verplaatsen ons voor een oogenblik op het baatzuchtig standpunt, dat Engeland heeft ingenomen, dan behoeft het gedrag, door de secte der *vrienden* ten aanzien van Ierland gehouden, ons ook niet te bevreemden, hoe diep het ons ook ergeren moog. De secte der *vrienden* heeft hoogst aanzienlijke sommen ingezameld ten behoeve van Ierland; maar — zegt zij, vanwaar komt het, dat tot tweemaal de aardappelenoogst zoo ten eenenmale mislukt is? Het is, zoo luidt haar antwoord, en — lach noch sidder bij dat antwoord, want zij meent, wat zij zegt en spreekt in vollen ernst — het is, omdat de aardappel op *paapschen* grond geplant, door *paapsche* handen bearbeid is. Werd Ierland van het *papismus* bekeerd en ging het tot haar over, o, de hoop des landmans zou niet meer te leur gesteld worden, de aarde zou hem overvloedige vruchten opleveren. Voor alles dan bekeere Ierland zich van het *papismus*, en het zal gelukkig worden; voor alles worde men lid van de secte der vrienden, en denzulken, maar ook alleen denzulken vloeije onze ondersteuning mildelijk, rijkelijk tegen.

Gij aarzelt welligt, lezer, onze schets onvoorwaardelijk te gelooven; die twijfeling doet u eer aan en wij wenschen er u geluk mede. Maar het is door een herderlijk schrijven van den anglicaanschen aartsbisschop te Dublin zelven, dat wij kennis hebben gekregen van den verachtelijken zielenhandel die het Engelsch protestantisme in Ierland beproeft, maar, Goddank, te vergeefs beproeft. Eere, van ganscher harte eere Dr. Whately, dien waardigen man, die in van verontwaardiging gloeijende taal het fanatismus geschandvlekt heeft, dat speculeert op de ellende, en de geloofsverzaking met premies loont. Eere aan hem, die het schandelijk gedrag van hem, aan de kaak heeft gesteld, die den honger en de pest tot hondgenooten gekozen hebben hunner proselytenmakerij. Eere aan hem, die in van liefde tintelende woorden opwekt tot de betrachting der liefde aan allen, die liefde behoeven, om liefde roepen, en zonder liefdebetoon schier tot den uitersten wanhoop zouden overslaan.

Laten wij ook zoo altijd, laten wij ook zoo ten aanzien van Ierland, de liefde begrijpen en in toepassing brengen!

Wij vernemen, dat de kapellaan Gepkens, behalve het request, waarvan wij in ons vorig nummer gesproken hebben, later nog een ander aan den koning heeft ingediend met verzoek om gratie. Hij heeft het geraden gevonden dit nader request aan den koning toe te zenden, omdat zijn verdediger hem opmerkzaam zoude hebben gemaakt, dat zijn eerste request welligt niet van dien aard konde zijn, dat daardoor noodzakelijk de uitvoering van het vonnis, ingevolge de wet, werd geschorst, gelijk zulks plaats heeft, indien de veroordeelde binnen acht dagen na de uitspraak van den hoogen raad over het beroep in cassatie, zich om gratie tot den koning wendt.

De Minister van Finantiën, door het aanbieden van eenige stukken van onderdeelen der zeeuwsche rijksdaalders; en van oude schellingen en zesthalven koers hebbende tegen 25 cents, ondervonden hebbende, dat de misdadige hand der geldbesnoeijing zich nu ook tot die stukken schijnt uit te strekken, en volkomen vertrouwende, dat de welgezinde ingezetenen allezins genegen zijn, om dit verderfelijk kwaad zoo veel mogelijk te helpen tegengaan, vermaant elk en een iegelijk en in het bijzonder de neringdoenden, ook tot afwending van hunne eigene schade, geene betaling in zoodanige verminkte munt aan te nemen; zijnde aan alle rijksambtenaren de last gegeven om zoodanige verminkte speciën af te wijzen.

De Minister van Finantien heeft ter kennis van het algemeen gebragt, dat in den omloop is ontdekt geworden een valsch Muntbiljet groot *tien gulden*, waarvan de vergelijking met een echt stuk de volgende bijzonderheden heeft doen ontdekken, op welke de aandacht van een iegelijk ter voorkoming van schade wordt gevestigd:

Het nagemaakt Muntbiljet is geheel met de pen geschreven, waar door het, bij vergelijking, zeer gemakkelijk te onderkennen is van het echte, dat, met uitzondering van de nommers, en van de onderteekeningen der registratien, geheel en al gedrukt is.

De nabootsing van de letters en kunstranden is onvolkomen.

Men heeft getracht de op de Muntbiljetten gedrukte stempels, door afkrabbing en indrukking van het papier aan de achterzijde, na te maken; doch dit is zoo gebrekkig gedaan, dat de vervalsching daaruit dadelijk in het oog moet vallen.

In het papier ontbreken de watermerken; er is eene poging aangewend om de letters van het doorschijnende watermerk door afkrabbing van achteren na te bootsen.

De kleur eindelijk is eenigzins meer donker.

---

Een *N.-Amerikaansche landverhuizer* schrijft aan de *K. Ct.* het volgende: »Ik had nog met vijf deelnemers een plan gevormd om eene ontginning in de Prov. Noord-Braband te ondernemen, doch kleine kapitalisten zijnde, zoo wenschten wij tot dat einde, van Gouvernementswege, een renteloos voorschot te ontvangen. —

»Alvorens daartoe over te gaan, won ik het gevoelen in van een mijner vrienden in den Haag, die door zijne betrekking in de gelegenheid was, mij met goeden raad te dienen. »Mijn vriend!" antwoordt hij mij, »ik geloof met, dat de exploitatie van woeste gronden in den »geest van het gouvernement ligt; sedert één jaar is bij »hetzelve eene aanvraag aanhangig voor een kanaal van »Koevorden naar de Eems, waardoor eene groote uitgestrektheid gronds voor de cultuur geschikt zoude worden gemaakt: men heeft zulks ter zijde gelegd: bij »deze aanvraag nu, is noch voorschot, noch subsidie verlangd, weshalve gij wel kunt nagaan, dat uw verzoek »niet eens een punt van overweging zoude uitmaken. »Mijns bedunkens moet gij dit plan maar opgeven, want »zonder u eene bepaalde weigering te doen toekomen »wordt het verzoek ter zijde gelegd, en gij legt dus de »gelden, die deze onderneming ten gevolge van voorloopige werkzaamheden noodwendig na zich sleept, er »op toe."

»In de laatste maanden hebben eenige nieuwsbladen zoodanig aangedrongen op ontginning van woeste gronden, dat ik mij genoopt voel hun mijn wedervaren te doen kennen, ten einde aan te toonen, wat waarschijnlijk den lust beneemt om de exploitatie van woeste gronden in sommige gewesten te ondernemen. —

»Nog korte dagen en Steller dezes verlaat den vaderlandsche bodem, ten einde in vreemde gewesten datgene te vinden wat eene veel te kostbare staatshuishouding en een daaraan geëvenredigd belastingstelsel den nijveren Nederlander op zijnen geboortegrond ontzegt."

# BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

## FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Maart. Gisteren avond was lord Normanby tegenwoordig op de gewone wekelijksche partij in het hotel van den heer Guizot. Men heeft opgemerkt, dat de gastheer met den Engelschen diplomaat in een zeer vertrouwelijk gesprek gewikkeld was.

— In een bijzonder schrijven aan de *Morning-Chronicle* wordt melding gemaakt van eene zamenzwering tegen Maria Christina, waarvan ook de koning en zijne familie zouden deel maken, en welke na het vertrek der koningin-moeder waarschijnlijk vreesselijk zal uitbarsten. »Ook spreekt men van eene verwijdering tusschen de koningin en haren gemaal, zegt de berigtgever, doch onze eerbied voor het jeugdige vorstelijke paar vergunt ons niet op de oorzaak hiervan eene duidelijker toespeling te maken."

— Naar mate de gestrengheid van het jaargetijde toeneemt en de prijzen der levensmiddelen stijgen, verdubbelt de geestelijkheid haren ijver om overal hulpmiddelen daar te stellen en eenige verligting in zooveel ellende aan te brengen. Ofschoon zelf arm, beijveren zich inzonderheid onze achtingswaardige dorppastoors om, nadat zij het weinige wat zij bezitten hebben rondgedeeld, de voornaamste bewoners hunner parochie tot het doen van liefdegaven aan te sporen, zoodat zich tot een weldadig doel vereenigingen vormen, en de armen geholpen worden. Wij zouden eene menigte voorbeelden van dien aard kunnen bijbrengen, vooral uit de Vendée, alwaar onderscheidene geestelijken aan de behoeftigsten hunner gemeenten regelmatig brood uitdeelen.

## ENGELAND.

LONDEN, 6 Maart. In de zitting van het huis der Lord van eergisteren is door Lord Ashburton gewezen op het nadeel, dat door den invoer van Belgische fabrikaten, sinds de vermindering der regten van invoer, aan de Engelsche nijverheid werd toegebragt. Lord Clarendon bestreed dit gevoelen.

Daarop werd over den bill betreffende de arme werklieden in Ierland in algemeen comité beraadslaagd.

— In het huis der gemeenten deed de heer Vernon Smith eene motie om op nieuw een protest in te dienen over de inlijving van Krakau. Lord John Russell verzette zich hiertegen, en de zitting werd verdaagd.

— In het hoogerhuis werd gisteren avond de tweede lezing gehouden van den bill, strekkende tot afschaffing der transportatiën.

— In het huis der gemeenten vestigde de heer O'Connell de aandacht der leden op eene proefneming of het volk, dat thans gebezigd wordt tot de openbare werken, te gebruiken tot den landbouw. De heer Labouchère stemde toe, dat het lijden der Iersche bevolking schier de menschelijke kracht te boven gaat, doch dat het gouvernement zich niet bij magte bevond, en het evenmin raadzaam zijn zoude, zich met de bebouwing van den grond bezig te houden. De heeren Shaw, Bellew en lord John Russell ondersteunden dit gevoelen, en laatstgemelde voegde er bij, dat door het gouvernement niet meer dan 50,000 p. st. tot aankoop van zaaikoren konden worden toegestaan, ofschoon dan ook de landbouwers van hun graan geleefd hadden in de hoop van nieuwe zaden van het gouvernement te zullen ontvangen.

— H. M. zal Dingsdag ek. een geheimen raad houden, ten einde een algemeenen bede- en vastedag voor het koningrijk te bepalen, ten einde 's Hemels bijstand ten gunste van Ierland af te smeeken.

— Er is thans in Engeland veel sprake van het belangrijke vraagstuk betreffende de toelating van zonen van katholijke familiën aan de rijks-universiteiten, en het schijnt meer en meer, dat dit gewigtig vraagstuk eene voordeelige oplossing voor de katholijken zal erlangen. Men begint eindelijk in te zien hoe dwaas het zou wezen, jonge lieden van het openbaar onderwijs te willen uitsluiten, die in later tijd het lidmaatschap in het Britsch Parlement zouden kunnen bekleeden. Bovendien zijn zij te talrijk geworden, dan dat het voortaan gemakkelijk zou vallen, de wet van uitsluiting op hen toe te passen. Immers uit de officiëele volkstelling in 1821 bleek reeds, dat het aantal Katholijken in Engeland en Schotland, hetwelk in het begin der regering van George III slechts 60.000 bedroeg, toen reeds 700,000 beliep. In 1842 telde Groot-Brittannje 2.500.000 Katholijken, en op het laatst van 1845 was hun getal reeds tot 3.380.000 geklommen.

---

DUBLIN, 2 Maart. Er worden op nieuw wanordelijkheden gepleegd op de kusten van Ierland. Van alle kanten tracuten de landlieden, door de diepste ellende tot het uiterste gedreven, zich tegen het inladen van granen te verzetten en worden handgemeen met de gewapende magt. Hiervan is het gevolg, dat in weerwil van den toevoer van levensmiddelen, die door Engeland naar de kusten van van Ierland wordt bewerkstelligd de vrijheid van den graanhandel bijna geheel is belemmerd.

---

Men berigt uit Canada, dat de kerk van St Genoveva op het eiland Montreal voor de zorg van den Eerw. heer Lefebvre gesticht, den 9 Januarij plegtig is ingewijd. Dit prachtig gebouw is 151 voet lang en 66 voet breed; de torens hebben mede eene hoogte van 66 voet, gerekend van de nok van het dak. Het bestek is van den heer Thomas Raillargé, architect van Quebec, die daartoe tot model genomen heeft eene der kerken in Nederland. De binnenruimte bestaat uit drie ruimte vakken, ondersteund door eene dubbele rei kolommen van de Jonische orde. Het sacristy is 40 vierkante voeten groot, bestaat uit twee verdiepingen en wordt mede, even als de kerk, door zuilenrijen in drie ruimten afgedeeld.

## DUITSCHLAND.

BERLIJN, 3 Maart. Men weet nog niet, of de zittingen der Algemeene Stenden al of niet openbaar zullen worden gehouden, maar het is zeker, dat de beraadslagingen in haar geheel zullen gedrukt worden en dat de namen der redenaars in het verslag zullen voorkomen. De *Preuss. Zeitung*, zal, naar het schijnt, het officieele staatsblad der Algemeene stenden-vergadering zijn. Ziedaar een ware stap vooruit op den weg der openbaarheid.

— Uit Posen verneemt men, dat onderscheidene dames, die het eerste denkbeeld gevormd hebben om lijkdiensten te doen lezen voor den bekenden Babinski, alsmede de jonge meisjes, die bij deze gelegenheid hymnen gezongen hebben, bevel hebben ontvangen om Posen te verlaten.

— Vele menschen zijn van oordeel, dat het tegelijkertijd invallen van het groote Polen-proces met de opening der algemeene Pruissische Stenden het gevolg is van een vooraf beraamd plan met oogmerk om de aandacht van het publiek af te trekken van de bijzonderheden van het regtsgeding, die onder andere omstandigheden ongetwijfeld eene levendige belangstelling zouden hebben verwekt.

— Men verneemt uit Koningsbergen, dat de secte van Dr. Rupp op eene schrikbarende wijze toeneemt, zoodat zij aldaar reeds 270 huisgezinnen telt. Indien dit even eens is in de tweede hoofdstad des rijks, alwaar het Evangelisch consistorie gevestigd is, dan kan men zich een denkbeeld maken van den voortgang van deze rationalistische afvallige secte.

— Thans wordt algemeen verhaald, dat ons gouvernement voorloopig alle verdere uitvoering heeft ontzegd van het vonnis van de burgerlijke regtbank tegen het bisschoppelijke consistorie van Breslau, op grond van de onbevoegdheid dier regtbank om kennisneming te vorderen van de gewijsden van het consistorie, dewijl deze alleen betrekking hebben op den sacramenteelen band des huwelijks, alsmede omdat de provinciale regtbank

minder in rang en waardigheid is dan het consistorie. Men twijfelt niet of het conflict zal door het ministerie van justitie in dien geest worden beslist.

MUNCHEN, 28 Febr. Bij koninklijk besluit van den 21 is de staatsraad George van Maurer benoemd tot minister van justitie, waarbij gevoegd is het beheer over de zaken van eeredienst en openbaar onderwijs.

— Geheel Europa draagt thans kennis van de ergerlijke gebeurtenissen, die men aan ons hof te betreuren heeft. De openbare meening bedroeft zich over den invloed die eene Spaansche danseres, in alle opzigten den naam van de hedendaagsche Dubarry waardig, op de staatszaken, heeft verkregen. De koning van Beijeren heeft dus liever het ontslag van al zijne ministers willen aannemen, dan aan zijn volk genoegen te geven. Het is een feit, ongehoord in de jaarboeken der Europesche staatkunde, sinds de verschikkelijke gebeurtenissen, waarmede zich, nu eene eeuw geleden, het hof van Lodewijk XV bezoedelde. Onze ministers waren zich zelven en aan hunne medeburgers eene verklaring verschuldigd van de beweegoorzaken, die hen in deze betreurenswaardige omstandigheden tot aftreding hebben genoopt, en besloten diensvolgens gezamenlijk bij Z. M. eene protestatie in te dienen, die ten bewijze strekt van de grootheid dier ergernis, welke door alle Katholijken van Duitschland ten diepste wordt betreurd.

De demissie, die aan vier professoren onzer Universiteit door den koning is te huis gezonden, heeft onder de studenten eene opschudding veroorzaakt, welke tot een volksoproer is overgeslagen. Men heeft zich tweemaal begeven voor het huis, dat de voormalige actrice Lola Montes bewoont, en haar eene vervaarlijk ketelmuzijk gebragt. Een agent van politie is mishandeld geworden. De gansche bezetting der stad, kavallerie en infanterie is in beweging geraakt, om de bevolking te verstrooijen. Zij is daarin gelukkig zonder bloedvergieten doch niet dan na veel moeiten geslaagd.

Het gerucht liep dezer dage, dat de danseres Lola Montes ten gevolge eener twist, die zij op de openbare straat met een karreman heeft gehad, onze stad had moeten ruimen, geëscorteed door een detachement kavallerie. Het schijnt echter dat dit gerucht ongegrond is geweest.

Van eene andere zijde verneemt men, volgens een brief uit Weenen, dat de graaf van Bellegarde, groot ceremoniemeester van H. M. de Keizerin van Oostenrijk herwaarts is vertrokken, belast met eene vertrouwelijke zending. Hij heeft in last, zegt men, het nietswaardige schepsel, wier tegenwoordigheid alhier de bron van zoo betreurenswaardige en ergelijke gebeurtenissen geworden is, te bewegen om Beijeren vrijwillig te verlaten.

WEENEN, 1 Maart. Men verhaalt, dat alhier zeer verontrustende tijdingen uit Gallicië zijn ontvangen. Er is nog niets uitgelekt aangaande den aard dezer tijdingen, maar de buitengewone bedrijvigheid, die men in de bureaux der kanselarij en van den opperraad van oorlog opmerkt, geeft stof om te vermoeden dat er beduidende onlusten zijn ontstaan.

— De *Oest. Beobachter* wederspreekt ten stelligste alle tijdingen, die in omloop zijn aangaande het zamentrekken van Russische troepen aan de grenzen van Krakau, en voert ter bevestiging daarvan een artikel uit de *Warschauer Zeitung* aan. Het blad beweert, dat alle regementen, nog alle onversterkt, zich in hunne gewone kwartieren bevinden.

LUCERN, 28 Febr. De Vorort van Bern heeft dezer dagen aan ons gouvernement de verklaring afgevraagd van de verzamelingen van troepen, die in ons kanton plaats hebben en aangaande de militaire maatregelen, die daarmede gepaard gaan. Deze vraag staat gelijk met eene opdaging, en sommigen willen zelfs beweren, dat indien ons kanton hierop geen voldoend antwoord geeft, er oogenblikkelijk een buitengewone Landdag zal bijeen geroepen worden, die, vermits hij grootendeels uit radicalen bestaat, het katholijk verbond onwettig zal verklaren. Nu is het meer dan waarschijnlijk dat het antwoord van ons kanton niet *voldoende* zal zijn. Intusschen, ofschoon ons kanton zelf niet zal aanvallen, is het echter gewapend tegen elke poging van brutaal geweld van het de vrijscharen-lievend kanton Bern; want het is alleen brutaal geweld, dat Lucern zou willen beletten van een der heiligste regten, het regt der zelfverdediging, gebruik te maken.

De *Augsb. Zeitung* deelt een berigt mede uit Alexandrië, dd. 9 Februarij, inhoudende, dat de Pacha des Zaturdags te voren, vergezeld van den consul-generaal, Tossizza, van Caïro naar Opper-Egypte was vertrokken.

Nog maakt een brief gewag van een plan, dat bij de Egyptische regering zou bestaan om den slavenhandel geheel af te schaffen.

## ITALIE.

ROME, 27 Februarij. Dezer dage is in een koerier graaf Stróganoff uit St. Petersburg alhier aangekomen, depêchen medebrengende van Graaf Bludoff, buitengewoon gezant van keizer Nicolaas bij het hof van Rome.

— Ten gevolge van de maatregelen door den H. Vader genomen betreffende de opheffing der invoerregten op de granen, is de voorraad van koren tot die hoogte geklommen, dat men berekent dat dezelve tot den aanstaanden oogst meer dan toereikend zijn zal voor de binnenlandsche consumtie. Z. H. heeft zelf voorloopig toestemming verleend om den overtolligen voorraad, ten bedrage van 15.000 rubbia, na verloop van eenigen tijd des verkiezende weder uit te voeren.

— De *Diario* spreekt van de aankomst van Schekib-Effendi te Rome als van eene der opmerkelijkste feiten der hedendaagsche kerkelijke en burgerlijke geschiedenis. Het is inderdaad de eerste maal dat de sultan een afgezant naar de hoofdstad der christenheid afzendt met het uitsluitend doel om den paus wegens zijne troonsbeklimming geluk te wenschen. De brief van den grootvisier Rechid-Pacha aan den Cardinaal Gizzi gerigt, deed zien, dat Schekib in last had, den H. Vader de heilwenschen van den Grooten Heer over te brengen en om de tolk te zijn van de hooge achting des sultans voor den paus, aan wien weinige maanden voldoende zijn geweest om de bewondering van alle volkeren op te wekken.

De gezant heeft de gevoelens van zijnen meester voor Z. H. uitgedrukt in een plegtig gehoor, dat hem den 20 Februarij op het Quirinaal is verleend, en hij verklaarde bij die gelegenheid, dat de sultan voornemens was, met het pausselijk gouvernement in onmiddellijke betrekking te komen.

Z. H. heeft in een zeer minzaam antwoord de hoop te kennen gegeven, dat de betrekkingen der beide gouvernementen mogten leiden tot een gunstiger toestand van de Katholijken, die het uitgestrekt rijk des sultans bewonen. De Cardinaal Mezzofanti woonde dit plegtig gehoor bij, terwijl de Armenianische religieusen van den H. Antonius de functiën van tolk vervulden. Daarna heeft Schehib-Effendi een niet minder bevredigend onderhoud gehad met den Cardinaal Gizzi.

## STADSNIEUWS.

### BURGERLIJKE STAND.

Van 1 tot 6 Maart 1847 zijn ingeschreven.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Voltrokken Huwel. | 21. | Levenloos aangegeven Zonen. . . | 3. |
| Geboren . . . . . | 190. | dito dito Dochters. . | 2. |
| Overledenen . . . | 286. | Elders overl. en alhier ingeschreven. | —. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Totaal | Gehuwde Paren . . . . . . . . | 192. | Sedert primo Januarij 1847. |
| | Geborenen . . . . . . . . . . | 1495. | |
| | Alhier overledenen: . . . . . | 2521. | |
| | Elders overl. en alhier ingeschreven | 17. | |

## HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 Maart.

Koffij blijft niettegenstaande de op handen zijnde veilingen in aangename stemming, goed ord. Java is niet onder 21 c. te koop, tot welke prijs 2000 b. ordin. blank Java in den loop der vorige week genomen zijn, zoo als wij reeds mededeelen.

Ruwe Suiker verkocht werden 900 kranj. Java tot onbekenden prijs, 1600 v. Surin. en Nickerie van f 27 tot 34¾ en 35. 40 kisten Rio Moscova tot f 31½, hetgeen eene prijsverhooging van f ½ a ¾ te kennen geeft; Geraffineerde wordt te hoog gehouden, zoo dat daarin geene belangrijke zaken tot stand kwamen.

Katoen slechts 100 p. Surin. Sea Island en 100 p. Amerik. werden tot goede prijzen verkocht.

Tabak 940 pak. Java, pr. Plancius werden uit de eerste hand verkocht, verder 28 v. Java, pr. Powhattan. Prijzen geheel onveranderd; 625 v. Virginy Tabak komen tegen 17 Maart in veiling.

Rijst op de hoogere buitenlandsche berigten werkelijk aangenomen. Verkocht werden, grootendeels ter verzending 6000 b. Tafelrijst a f 16; 5000 b. ord. blanke Java a f 14; 1200 b. Italiaansche tot circa f 12¾, Rott. Cond.; men houdt nu f ½ a ¾ hooger. Voor 63 v. nieuwe Carolina is wederom f 18 besteed Smirn Rozijnen nieuwe f 15, jarige f 13½, Muscadel f 22 a 23, Malaga f 14 a ½; Genua Olie f 85.

Huiden, de per Anna Margaretha aangevoerde 10800 stuks komen tegen 30 dezer in veiling en op den 31sten 40,000 st. diverse Java Huiden. Voor Amerik. Potasch 1846 blijft vraag bestaan tot f 18, waartoe eenige partijtjes zijn afgedaan.

Vetwaren: Zuidzeetaaan a f 32¼ te koop; 400 v. Amerik. Reuzel wierden afgedaan en 30,000 kil. a Palmolie f 22

Heden zijn de resterende monsters der aanstaande Koffijveilingen der N. H. M. uitgegeven, bestaande meest uit groene en fijn blaauwe soorten.

*Tarwe* 124 ℔ Odessa Poolsch. f 445; 128 ℔ Oostvries, f 475 entr.; 124, 126, 127 ℔ b. Pools. f 482, 85, 93; 124, 125 ℔ Vries. f 465, 470; 130 ℔ n. Gron. f 470; 127 ℔ b. Pools. f 497 cons.

*Rogge* 122 ℔ Pruis. f 330; 125 ℔ Amerik. [illegible] Petersb. f 350, 338; 117, 118 ℔ dito f [illegible] ℔ dito f 335, 338; 120 ℔ Odess. f 240, [illegible] ℔ Petersb. f 335, ent.

*Garst* 113 ℔ Deens. f 260, ent.; 114 ℔ dito f 265, cons.; 104 ℔ Vr. Zomer f 210.

*Haver* 72 ℔ Voer f 153, 160; 67 ℔ dito f 130.

*Boekweit* 120 ℔ Amersf. f 300; 116 ℔ Geld. f 225; 118, 119 ℔ dito f 291, 294, 113 j. Holst. f 260; 127 j. Rijn. f 315; 117, 118 Gron. Veen. f 280, 283.

*Koolzaad.* De gesteldheid was heden. Flakkees 60½ £. Vlaamsch Veerm. 63 £. Op 9 vaten olie te leveren dadelijk in April ek. 62½, 63; Sept. en Oct. ek. 62½, 63. *Lijnzaad* de beste soorten f 310 hooger, 106 ℔ Egyptisch f 11¼; 113/4 ℔ Riga f 350. *Raapolie* per 6/w. f 36¾; Vliegend 34¾; primo Mei eerstk. 35; Sept. 35½; Oct. 35½, ⅝; Nov. 35⅞; Dec. 35¾, 6. *Lijnolie* per 6/w. f 32¾; Vliegend 31⅝.

LEIDEN, 6 Maart. Boter willig van f 36 tot 40, pr. vierde; Tarwe idem f 17 tot 17,50, pr. mud; Rogge idem f 11 tot f 12, pr. idem; Garst idem f 7,50 tot f 8,25, pr. idem; Haver idem f 5,20 tot 5,50, pr. idem; Duivenboonen idem f 10 tot 10,50, pr. idem, Paardenboonen f 9 tot 9,50, pr. idem; Osse- of Rundvleesch, Varkensvleesch of Spek, Kalfsvleesch en Schapenvleesch, alles als vorige week.

GRONINGEN, 5 Maart. Het sterk afnemen der voorraad wordt reeds blijkbaar aan de toevoeren, die heden op verre na oop aanzienlijk niet meer waren, als op de drie voorgaande marktdagen, maar de vraag was even levendig, zoodat de volgende verhooging plaats vond. Oude Roode Tarwe 75 ct, nieuwe 50 ct. Rogge 10 ct. Boekweit 20 ct. Winter Garst 10 c., knobbe 30,35 ct. Dikke Haver 5 ct. Boonen 25 ct. Koolzaad 25 c. en de Gort 50 ct.

MIDDELBURG, 4 Maart. Puike Zeeuwsche Tarwe f 16, iets mindere f 15,75 pr. Mud.

Puike Nieuwe Walchersche Tarwe is aan f 16,25, 16,35, 16,50 en einde Beurs voor de consumptie tot 16,70 gekocht. mindere en geringe soorten zijn met f 15,75 en 15,50 naar kwaliteit betaald.

Rogge weinig aan en zeer begeerd, f 12,25 is voor puike soort betaald.

Garst weinig aan, puike winter f 8,75 mindere soort 8,50, puike zomer f 8.40 gekocht.

Walchersche Witteboonen enkeld aan f 15,50 gekocht, men hield meestal op f 16; dito Paardeboonen f 10 mindere soort 9,50, 9,75. Walchersche Bruineboonen f 15,50 pr. Mud.

Zeeuwsche Paardeboonen f 9,50 geboden, en op 9,75 en 10 gehouden.

Erwten meer gevraagd, men kocht puik kokende f 13,75 en 14. Boekweit bragt f 9 op. Raapolie f 38. Patentolie f 40 Lijnolie f 37 pr. Vat. Lijnkoeken f 12,25 pr. 104 stuks.

## PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

| 6 MAART. | | gebl. | 8 MAART | ½ u. | gebl. |
|---|---|---|---|---|---|
| Nederl., Werkel. Sch. à | 2½ pCt. | 57⅝ | 57 7/16 à | 57½ | 57⅜ |
| Dito Dito | 3 » | 70⅛ | 69⅞ » | 70 | 69⅞ |
| Dito Dito op resc. | 3 » | 70⅜ | 70 » | | |
| Dito Dito | 4 » | 90⅛ | 89½ » | 89⅞ | 89⅞ |
| O. I. Leening | 4 » | 90 | 90⅜ » | | |
| Amortis. Syndic. | 4½ » | | » | | |
| Dito Dito | 3½ » | | 87⅛ » | | |
| Handel-Maatschappij | 4½ » | 172¾ | 172⅝ » | 172¼ | 172⅝ |
| Haarlemmermeer | 5 » | | » | | |
| Aand. Rijn-Spoorweg | 4½ » | | 09⅜ » | | |
| Aand. Holl. S. M. | » | | » | | |
| Belgie, | 4½ » | | » | | |
| Dito | 2½ » | | » | | |
| Dito bij Rotschild | 2½ » | | » | | |
| Spanje, L. bij Ard. van 85 £ | 5 » | 17⅛ | 17⅜ » | 17⅛ | |
| Dito bij Dito onb. st. | 5 » | 17⅛ | 16⅞ » | 17⅛ | |
| Dito | 3 » | 35⅞ | 36 » | | |
| Dito Binnenl. à 6 m. | 3 » | 29⅛ | 29⅞ » | 29¼ | 29 3/16 |
| Coupons Ardoins | » | 13⅛ | 13 » | 13⅛ | |
| Passive | » | | » | | |
| Deferred | » | | » | | |
| Fransche Uitgest. | » | | » | | |
| Portugal, te Londen | 3 » | | 33½ » | | |
| Dito Dito | 4 » | 35 | 34⅞ » | 34⅞ | 34 9/16 |
| Dito Binnenl. à 1 Conto | 3 » | | » | | |
| Rusl. Ob. H. 1798 en 1816 | 5 » | 104½ | 105⅞ » | | |
| Dito Dito 1828 en 1829 | 5 » | | 103 » | 103¼ | 103 |
| Ct. b. d. 1831 en 1833 | 5 » | | 96⅝ » | 96⅝ | |
| Dito bij Hope | 4 » | 88 | 87 7/8 » | 88 | |
| Dito bij Stieglitz en C°. | 5 » | | 87⅝ » | | |
| Cert. te Hamburg | 5 » | | 87¾ » | | |
| Inschrijving in Assignat. | 6 » | | 104 » | | |
| Cert. van Dito | 6 » | | » | | |
| Polen, Certific. | 4 » | | » | | |
| Dito Aand. met Loten fl 500 | f | | » | | |
| Dito Dito fl 500 | » | | 141 » | | |
| Amerika, Phil. Bank | 6 pCt | | » | | |
| Dito | 5 » | | » | | |
| Dito Bank-Actiën | | | » | | |

Oostenrijk, Met. 5 pCt. 101, ⅛; Obl. bij Goll en C°. 5 pCt. 102; dito 4 pCt 93½; Braz. 5 pCt. 86¾; dito 1845, 90¼; Grenada 19¾, ⅞; Venezuela 39⅝; Grieken 5⅝.

*Koers van het Geld:* Beleening 4½ pCt., Prolong. 4⅝, 5 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 6 Maart. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1847 vijf pCt. 100. Certific. 1844, vijf pCt. 96.

## Wisselkoers.

2/m. Hamburg 35¼; Zigt dito 35⅝; 2/m. Londen 11.87½; Zigt Londen 11.95; 3/m. Lisbon. 42½; 3/m. Porto 42¼; 2/m. Petersb. 1.93½.

## MENGELWERK.

### IERLAND.

Er heeft eene nieuwe uitgave plaats gehad, der circulaire van den President der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo van [illegible] Februarij ll., aan welker hoofd geplaatst is het volgende

### BERIGT:

God heeft het denkbeeld gelieven te zegenen van het houden eener inzameling in alle Conferentiën der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, om binnen het kort mogelijk tijdsbestek, de arme Iersche huisgezinnen bij te staan, welke door onze medebroeders in dat land bezocht worden met eenen ijver, [illegible] de ontzettende uitgestrektheid der ellende niet [illegible] kunnen verzwakken, en eene volstandigheid welke de verschrikkelijkste

bezwaren niet vermogten te onderbreken. Slechts weinige dagen zijn sedert de verzending van den rondgaanden brief van 2 Februarij verloopen, en reeds overtreffen de giften alle verwachting. De belangstelling is algemeen geweest en het Bankiershuis te Parijs, hetwelk zich met het overmaken der fondsen belast, zich aan dit overschoone liefdewerk willende aansluiten, heeft van alle commissieloon afgezien en zelfs het *wisselverlies* voor zijne rekening willen nemen. De wissels, welke dit huis aan de Vereeniging ter hand stelt, zijn betaalbaar binnen drie dagen, te Dublin of te Londen.

Dit beroep op de liefdadigheid van alle leden der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, heeft aan onze medebroeders eene nieuwe gelegenheid geboden, om de opregtheid en al het edelmoedige hunner liefde voor de armen te doen uitblinken. Conferencien in kleine steden geplaatst, hebben belangrijke sommen overgemaakt. Overal heeft een heilige wedijver geheerscht. Een lid der Conferencie van Marseille, welke verlangt onbekend te blijven, zond als zijne particuliere gift, eene som van 1000 franken (1). De inzameling is slechts begonnen, doch zulke gelukkige uitkomsten vervullen de ziel met troost en vervullen haar geheel met die innige, diep gevoelde vreugde, welke het aan *personelen* welvaart nooit gegeven is, in dezelfde mate bij ons te weeg te brengen.

En inderdaad, verbinden zich vele omstandigheden, te regt geschikt om het Christenhart te roepen, aan deze inzameling deel te nemen en geven haar een overtreffend aanzien. Ierland herinnert zich dankbaar, dat de H. Vincentius van Paulo ten jare 1646 haar verschillende priesters van de congregatie der zendingen ten offer bragt, die gedurende vele jaren, uitstekende diensten bewezen aan die, destijds wreedelijk om het geloof vervolgde natie.

*Het was Ierland*, zeggen van hunne zijde de Nederlandsche Katholijken, *dat ons in de zevende en achtste eeuwen den H. Willibrord, den Apostel van Nederland, en zoo vele andere heilige zendelingen zond, die zich aan den arbeid van een H. Eligius en H. Wulfram aansloten. Wij willen toonen, dat wij van onze voorvaders niet zijn ontaard, aan welke die heilige predikers met het licht des geloofs ook den geest der christelijke liefdadigheid aanbragten... Wij willen de gelegenheid aangrijpen, om aan dat eiland een deel der geestelijke schuld te kwijten, welke elf eeuwen hebben opgestapeld.* (Brief van den President van den Raad van Nederland van 21 Februarij 1847).

Eindelijk herinnert zich de Kerk van Frankrijk met genoegen, dat Ierland, dat eiland der Heiligen, (2) sedert eene halve eeuw, edelmoedig dringende aanzoeken beantwoordende, haar een groot aantal zijner godvruchtige en edele zonen toezond, om de openingen aan te vullen, die zich in de rijen der priesterschap van vele onzer bisdommen voordeden, en dat ook nog heden ten dage, vele uitmuntende priesters dier natie hunne talenten en hun zweet aan het waarnemen der parochien van vele steden en ten platte lande ten beste geven.

Deze herinneringen toonen, hoe sterk en naauw het verbond is, dat de godsdienst alleen kan vestigen, niet alleen tusschen bijzondere personen, maar van volk tot volk. Elf eeuwen hebben de gedachtenis niet uitgedoofd der geestelijke schuld van Nederland jegens Ierland; 201 jaren hebben de diensten niet uitgewischt, die de H. Vincentius van Paulo aan de Ieren bewees, ten tijde van Cromwel, bloediger gedachtenis. Hechten wij dan groote waarde aan die heilige banden, welke het nationaal karakter veredelen, en die de liefde in het hart dieper wortel doende schieten, alleen duurzaam zijn; de eenige, die bij het verschil van voorbijgaande toenaderingen door de stoffelijke en altoos veranderlijke belangen der staatkunde tusschen de volken bewerkt, over den tijd, den dood zelven zegevieren, en onverbreekbaar zijn: *Caritas nunquam excidit.*

Toen de H. Vincentius van Paulo in 1646, acht zijner leerlingen naar Ierland zond, om de arme Ieren destijds te ondersteunen in de harde beproevingen eener vervolging, door Cromwel uitgevaardigd, was het met deze raadgevingen, waarmede de bewonderenswaardige man afscheid van hen nam: *»Weest met elkander vereenigd, en God zal u zegenen;* MAAR DAT HET DOOR DE LIEFDE VAN JESUS CHRISTUS ZIJ; WANT ELK ANDER VERBOND, DAT NIET GEGRONDVEST IS IN HET BLOED VAN DIEN GODDELIJKEN ZALIGMAKER KAN NIET BLIJVEN BESTAAN. *Het is dus in Jesus Christus, door Jesus Christus en om Jesus Christus, dat gij, de een met den ander, moet vereenigd zijn."*

Deze treffende woorden passen verwonderlijk wel op de liefdadigheid, welke de ijveraars voor het Iersche werk, beschouwd als medebroeders tot medebroeders, volk tot volk, moet verbinden. Laten wij elkander dan beminnen in Jesus Christus, door Jesus Christus en om Jesus Christus, ten einde gemeenschappelijk en op krachtige wijze dat heldhaftig en getrouw volk bij te staan, aan wie een onoverwinnelijk geloof alleen de kracht kan geven om te sterven, zoo als de Ieren weten te sterven.

Het is in de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo geen gebruik, dat het beroep op de liefdadigheid onzer medebroeders buiten onze nederige conferentiën weêrklinke.

De ondervinding heeft ons nu echter geleerd dat het zeer nuttig kan wezen om met mate, met oordeel en bescheidenheid, onze vrienden, bloedverwanten en eenige onzer naaste kennissen te verbinden aan het *werk van den Ierschen doodstrijd*. De algemeene Raad heeft derhalve besloten dat er *tot dit bijzonder doel*, eene tweede oplage zou worden gemaakt van den rondgaanden brief van den 2 Februarij. De fondsen voortspruitende uit die buitengewone giften zullen naar de Vereeniging worden opgezonden zoo als is aangeduid in de circulaire van den 2 Februarij.

De algemeene president maakt van deze gelegenheid gebruik, om zijne geliefde medebroeders bekend te maken met hetgeen er betrekkelijk deze collecte is voorgevallen, sedert de afzending der circulaire (3).

De gelden tot op dezen dag, 24 Februarij, 's middags ten 12 ure ingezameld, bedragen:

| | |
|---|---|
| In Frankrijk . . . . . . | 21,034 fr. 56 c. |
| En in Engeland omtrent . . . | 2,500 » » |
| Totaal | 23,534 fr. 56 c. |

| | |
|---|---|
| Zaturdag 13 Februarij, is er naar den President der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo in Ierland, gezonden . . . . . . . . | 1,900 fr. |
| En den volgenden Zaturdag, naar denzelfden Raad . . . . . . . . | 7,000 fr. |
| Totaal | 8,900 fr. |

Aanstaanden Zaturdag, 27 Februarij, zal de derde verzending van gelden plaats hebben. Heden nog is ons uit Dublin de ontvangst vermeld van de eerste dier twee sommen onder dagteekening van den 20 Februarij.

Bij de vermelding dier ontvangst, leest men in het fransch, deze woorden getrokken uit eenen brief van den President der Conferentie van Waterford: »HET IN HET LEVEN TE REKKEN BIJ AL DEGENEN, WELKE HET MOGELIJK IS TE REDDEN, IS THANS BIJNA HET EENIGE VOORWERP DAT ONS AFSLOOFT. De dagbladen van 24 Februarij brengen tot op 500 menschen, het getal Ieren, welke de hongersnood dagelijks in dat ongelukkige land wegmaait. ET QUAE NUNC EST EXPECTATIO NOSTRA? NONNE DOMINUS?

Parijs, Zondag 28 Februarij, ten 5 ure des namiddags.

| | |
|---|---|
| Bedrag der Collecte waarvan de gelden in Parijs zijn aangekomen. . . | *f* 45,761 fr. 66 c. |
| Fondsen dadelijk naar Dublin opgezonden, door de Engelsche Conferentiën » | 2,500 » |
| Totaal | *f* 48,261 fr. 66 c. |

Gisteren 27 Februarij, heeft de derde verzending plaats gehad naar Dublin door den Algemeenen Raad. Zij beliep. . . . . . . . . *f* 10,000 fr.

Bij het bovenstaand berigt mag de Redactie van *de Tijd* niets voegen, dan eene hartelijke, warme dankbetuiging, ook namens den Raad der Vereeniging van den H. Vincentius da Paulo hier te lande, voor de welwillendheid en het vertrouwen hun betoond, en voor de milde, uitgestrekte liefdadigheid jegens het diep ellendig Ierland door allen als om strijd aan den dag gelegd. Men zij verzekerd, dat de verstrekte giften goed worden besteed, want zij mogen niet worden uitgedeeld, dan nadat de leden der Iersche Conferenciën, *in persoon*, onderzoek hebben gedaan. Met onbezweken ijver loopen zij van den morgen tot den avond en van den avond tot den morgen, in de steden en ten platte lande, de hutten af, waar hongersnood, walgelijke ziekte, uitputting, dood en besmetting van onbegraven lijken, de vreesselijkste, ja! ongekende verwoesting aanrigten. Dit is hun pligt, als leden der Vereeniging, en zij schieten daarin niet te kort. Maar men bedenke het wel: *vijf honderd menschen* sterven *dagelijks* van honger en gebrek, *drie duizend* medechristenen sterven *wekelijks* van honger en ellende, *twaalf duizend* medebroeders sterven *maandelijks* van honger en ellende. Men verbeelde zich dat gekerm, dat noodgeschrei van vaders, moeders, die hunne kinderen, zuigelingen, voor hunne oogen, in hunne armen zien wegsterven, en die, zelven in matcloos wee wegkrimpend, handenwringend, naar hulp, naar brood omzien. Men herinnere zich wat verontwaardiging, voor weinige maanden, geheel Nederland vervulde, toen door achteloosheid, in eene voorname stad, één enkel mensch den hongerdood gestorven was; wat treurig beeld dat rampspoedig geval aan elk akelig opdrong. En zoo sterven er dagelijks honderden, zoo sterven er duizenden in Ierland. O! lag Ierland naderbij, wie zou het harden, om er niet heen te snellen, om hulp te bieden, om de hongerigen te spijzen, de zieken te laven, de dooden ter laatste rustplaats te brengen? Welnu, wie zou achterblijven? Welnu! vermogen wij, die een christelijk hart in den boezem voelen kloppen, die onzen naasten beminnen moeten *als ons zelven* — en wie bemint zich zelven niet? — geen persoonlijke verligting dáár aan te brengen, ach, zonderen wij dan toch iets af, van onzen overvloed, van onze weelde, ja van onze nooddruft, om dien schreeuwenden honger, die akelige weeklagt van onze Iersche naasten te stillen! Gij hebt het gelezen; het is niet meer mogelijk, de ongelukkigen van het *noodige* te voorzien, hen te *voeden*, neen, het *in het leven houden*, het *rekken des levensdraads*, voor eenige dagen, voor eenige uren, voor eenige minuten misschien! helaas misschien... is het eenige wat die ijverige bezoekers nog vermogen! en wat gevoel moet hen dan vervullen, als zij bij gebrek aan middelen, ook dat niet meer vermogen, en bij elken stap, menschen als lijken zien nederstoten. Helpt dan, helpt moedig. Wie wil zich voor God en zijn geweten niet de getuigenis geven: Ik heb één menschenleven gerekt! Geeft, en zoo gij uw offer reeds hebt gebragt, wat wij met tranen van dankbaarheid, van en voor u ontvangen hebben, zoo gij niet meer geven kunt, steekt dan uwe handen ten hemel op, en bidt, dat die verschrikkelijke geessel van Ierland worde afgewend! want — verpletterende gedachte — die ziekte, die pestwalm van onbegraven lijken, zij kunnen, bij de minste verandering van weêrsgesteldheid, een ontzettend aanzien krijgen en van Ierlands treurige boorden snel, onverwacht, naar elders, naar het vaste land,... naar Nederland overslaan!! God behoede het lieve vaderland en ons allen! Hij redde Ierland!

De Raad der Vereeniging, al de leden dezer liefdadige vereeniging, om het even, of de giften voor de Iersche Conferenciën bestemd zijn of niet; de op vele plaatsen opgerigte commissiën, de bureaux van *de Tijd* en van alle dagbladen, zij hebben het aangekondigd, — staan en blijven gereed, om bijdragen voor Ierland te ontvangen, terwijl wij de snelste middelen te baat hebben genomen, om die onverwijld over te maken.

---

(1) Dergelijke belangrijke giften zijn ook door onderscheidene Katholijken van Nederland bij de Redactie van *de Tijd* bezorgd.

(2) De kerkelijke oudheid noemde bij uitnemendheid Ierland *insula sanctorum*. Het is inderdaad uit Ierland, dat eene menigte van heilige zendelingen zijn uitgegaan, die zich hebben onderscheiden door hunne apostolische werkzaamheden in Frankrijk, Zwitserland, Italië, Vlaanderen, Bourgogne, Lotharingen, Duitschland, enz. De H. Columbanus was de beroemdste onder hen: Meer dan honderd door hem aan den waren God opgerigte tempels, hadden hem door zijne eeuw den roemrijken bijnaam doen geven van *kerkenbouwer*.

(3) Er wordt in de opgave geen melding gemaakt van onze inzameling, omdat op voormelden datum, 24 Febr., nog niets uit Nederland te Parijs kon ontvangen zijn, dewijl onze eerste afzending eerst den 23 heeft plaats gehad.

# ADVERTENTIEN.



Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.